

Házi példány!

Lapunk mai száma 8 oldal.

DEBRECZENI

FÜGGETLEN UJSÁG

Kedd
1925 július 7.

Felelős szerkesztő: Farkas Lajos. — Szerkesztőség: Nappal: Piac-utca 34. Telefon: 10-20. Éjjel: Piac-u. 49. Telefon: 18. Kiadóhivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18. sz.

ÁRA:
1500
KORONA

Kiadó: Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai rt. Előfizetési ár: 1/1 évre 420,000 K, 1/2 évre 210,000 K, 1/4 évre 105,000 K, 1 hóra 35,000 K. Külföldre a kétszerese.

Debreczen.
XXIII. évf. 149. szám.

Felelősség és várospolitika

A városi közgyűlésen hétfőn igen sok jogosult szemrehányás hangzott el a városi tanács ellen, azok a kifogások, amelyekről nem egyszer irtunk mi, a debreceni városi politika kanyargós folyásának napról-napra figyelői. Azt állítjuk, jogosultak voltak ezek a szemrehányások s erre úgy tetszik, nem is kell egyéb bizonyíték, mint a többségi párt magatartása, amely nyílt tagadásba venni ma már restellte ezeket a kézenfekvő és napnál világosabb dolgokat s egyben-másban kénytelen is volt engedelményeket tenni máskor olyan makacsul tartott álláspontjából. Nagy szó ez a debreceni törvényhatósági bizottságban, amelynek többségét klasszikus tömören úgy jellemezte Márk Endre, a városatyák ősz nesztora, hogy „nem hallgat az okos szóra”. Ma mintha mégis tapasztalható lett volna egy kis hallgatás és mintha a közgyűlés igen sok tagja kezdett volna meggyőződni arról, hogy a tárgyilagos és józan ítélet forrását nem sajátította ki magának a városháza vezérkara s egyben-másban igaza lehet azoknak is, akik a városvezetés évtizedes tapasztalatai alapján néha-néha hibát találnak a többség vezetőinek akcióiban.

Mindezeket nem azért mondjuk el most s nem azért hangsúlyozzuk a jogosulatlanul megvádolt ellenzék kivilágosodott igazságát, bebizonyosodott tárgyilagosságát, hogy eső után köpenyegyet terítsünk a dologra, hanem, mert szükségét érezzük bebizonyítani, hogy a dolgok nem mehetnek tovább abban a kerékvágásban, amelyben egymás nyomába lépve olyan sötét előre nem nézéssel toltta a többségi párt a városi politikát. Az ellenzék szónokai igen hejyesen állapították meg, hogy erkölcsi felelősség nehezedik a városi tanácsra s ha nem jelölték is meg azt a módot, amely a konzekvenciák levonására a város vezetőinek rendelkezésére áll, ez az erkölcsi felelősség mégis meg kell, hogy értesse a többség vezetőit, hogy a jövőben az ellenzék tárgyilagos kritikáinak, a városházi képviselőkből kiszorult tömegek kívánságának több méltánylással kell jutni, mint azelőtt.

Az első alkalom erre az egymillió dolláros kölcsön befektetési programjának tárgyalása,

amelynél az ellenzéki kritikát és az ellenzéki kívánságokat honorálnia kell a többségnek. A program összeállítása lázas igyekezettel folyik most a városházán s igen rövid időn belül, minthogy el kell készülnie, el is készül. A bizottsági és közgyűlési tárgyalásokra igen hasznos utasításokat kaptak a többségi párt tagjai az ellenzék mai felszólalásaiban. Ezekből megérthetjük, hogy azok a tömegek, amelyeknek sorsát, — jogosulatlanul, vagy jogosultsággal, ezen most ne vitatkozzunk — s ame-

lyek már elégszer megmutatták, hogy a város vezetőivel szembenállanak az országos politikában is, a városban is, nem az a kívánságuk, amiket a városi tanács favorizál. Nem a közüzemek megsegítése, hanem a szociális és a lukratív szempontokat egyformán tekintve vevő program kell Debrecennek. És megérthetjük azt is, hogy a kölcsön rokasztó terheit csak ezekért s nem felesleges városi fizetek szanálásáért hajlandó magára venni Debrecen.

Rupert éles beszédben bizonyította, hogy a köztisztviselők a kormány vak eszközei

Baross János a hadsereg felesleges fényűzéseit kifogásolta — Bud pénzügyminiszter elismeri a forgalmi adó igazságtalanságát, de nem tér el álláspontjától

Budapest, július 6. Scitovszky Béla elnök negyvedtizenkettő után nyitotta meg a nemzetgyűlés mai ülését. Az elnöki bejelentések során bemutatta a többi között az országos magyar iskolaegyesület kérvényét, a melyben azt ajánlja, hogy az új magyar pénzezséget pengőnek nevezzék el.

Baross János szóváteszi Chamberlain angol külügyminiszter legutóbbi nyilatkozatát. Az angol külügyminiszter Magyarországon kétszeresen tisztelt és rokonszenves. Azok közé a kevés külföldi diplomaták közé tartozik, akikben igazság és jogérzés él velünk leigázott magyarokkal szemben. És azok közé a kevesek közé tartozik, akik nyíltan hirdették, hogy az emberiség haladásának az alapfeltétele az igazságtalan béke revíziója. Annál fájdalmasabb reánk, magyarokra, hogy az angol külügyminiszter az alsóházban egy interpellációra adott válaszában kijelentette, hogy

Magyarország katonai ellenőrzését főleg a magyar hatóságok hiányos közreműködése miatt egvelőre nem lehet megszüntetni.

Ennek a felette kedvezőtlen nyilatkozatnak két oka van. Az egyik a kisanatant sorozatos és fokozatos intrikái, a másik meg az, hogy a magyar kormány tehetetlen külpolitikája képtelen volt ezeket az intrikákat ellensúlyozni. (Ugy van! Ugy van! a baloldalon.) A magyar hadsereget ezelőtt négy esztendővel leszerelték. A kisanatant 400.000 főnyi katonaságával szemben Magyarország még az engedélyezett 35.000 főnyi létszámot

sem tudja fentartani. De még mindig szükségesnek tartják azt, hogy a magyar népet ellenőrizzék és a nemzetközi kötelezettségek megfizetése mellett az ellenőrző bizottságot. Meddig tűri ez a tunya és szeméremnélküli magyar közvélemény ezt a nemzetközi komédiát? (Élénk tetszés a baloldalon.) Az a pénz, amit mi jóvátételre befizetünk, hiányzik ennek a koldus országnak, amely csak 12 milliót tud beruházásokra fordítani és amelynek társadalma 60 százaléka erejéig vagyontalan. Nálunk üres, tartalom nélküli potemkin katonai politika folyik.

Amikor a legprimitívebb szükségletekre nincs pénz a magyar hadseregben, akkor örökös parádét látunk Magyarországon és látjuk azt, hogy komoly férfiak folyton új kosztümök tervezésén törik fejiüket.

A szónvi uincoknak nincs nadrágiuk, hogy loyagolni tanuljanak, ellenben a hadseregőpáranacsoknak tiszta aranyozott sisak kell. Az embernek elszorul a szíve, ha látja ezt a régi magyar politikát, amelynek jel-szava: Fenn az ernyőn nincsen kas.

— Kömlyen elhiszi az angol külügyminiszter azt, hogy a besugóknak van igazuk.

Ha az angolok volnának a mi helyzetünkben, nem vontatnának fel Stuart Mária korszakbeli egyenruhákban, kosztümökben hadsereget, hanem összeszortott foggal, hadászilag hatékonyabb eszközökbe fektetnék erejüket.

Wálko Lajos külügyminiszter

nyomban válaszolt Baross János felszólalására. A sajtó — mondja — sokat foglalkozott az angol külügyminiszternek azzal a felszólalásával, amelyet a leszerelési kérdéssel kapcsolatban tett. Az angol külügyminiszternek a leszereléssel kapcsolatban tett nyilatkozata semmi összefüggésben nincsen azzal a kifogással, amellyel Genfben éltek a magyar budget-vel szemben.

— Ami Baross János képviselő urnak ama kérdéséről, hogy mikor hagyja el a katonai ellenőrző bizottság Magyarországot, erre vonatkozólag a kormánynak az az álláspontja, hogy az ellenőrző bizottságnak semmi helye nincsen Magyarországon, nincs szükség ellenőrzésre.

— Ami a magyar nemzeti hadsereg költségeit illeti, erre vonatkozóan azt kell mondanom, hogy mélyen elítéljük a módot, ahogy a képviselő ur foglalkozott a nemzeti hadsereg felszerelésének kérdésével. — Kétségtelen, hogy új helyzetben vagyunk és ebben az új helyzetben szükség van arra, hogy a hadsereg új felszerelést kapjon.

Ezután áttérnek a napirend tárgyalására.

Rupert Rezső bírálja az állami alkalmazottak anyagi helyzetének javításáról, a beruházásokról és adóügyi kérdésekről szóló javaslatot. Megállapítja, hogy a népszövetségi kölcsönre épen nem volt szükség.

A hazugságok nem tarthatnak örökké és minden hazugság összeomlik.

A tisztviselők fizetésének emelésére most voltaképpen nem volna szükség, ha a szanálással a közgazdasági élet egészségessé vált volna. A kormánynak teljesíteni kellett volna azt a primitív kötelezettségét, hogy

olyan helyzetet teremtsen, amelyben mindenki, aki dolgozni akar, megkeresse a mindennapi betevő falatját.

(Helyeslés a baloldalon.)

A kormány azonban ezt sem tudta megtenni. Ha a tisztviselők jutnak eszünkbe, az ellenzék nemcsak most, hanem évtizedek óta mindig csak arra gondolhattott, hogy ez egy kozákosztyály, amely arra van hivatva, hogy az ellenzék elnyomja. Ki kell azonban jelentenem, hogy az ellenzék ezt a kérdést nem szubjektív szempontból bírálja el. Jól tudja azt, hogy

a kancsukát a tisztviselő nem a maga akaratából veszi kezébe, hanem felettes

hatósága a kormány kény- szeríti a törvénytelenségekre Dréhr Imre: Nézzük mi van a románokkal?

Rupert Rezső: Példáért csak önök mennek keletre. — (Nagy zaj a jobboldalon.) Ha látjuk, hogy viselkedik a nyugaton a tisztviselői osztály, elke- seredéssel kell megállapítanunk, mit csinál nálunk.

Nálunk a köztisztviselők végzik a hőhőmunkát, minden gonosz munkát rá- bízunk. Ők szedték el a mó- zikat, ők fosztják meg a tu- lajdonosokat az italmérési és a trafikogoktól.

(Nagy zaj a jobboldalon.) Dréhr Imre: Ezt nem a köz- tisztviselő teszi! Ezt utasításra teszi!

Rupert Rezső (Dréhr felé): Ha ön értelmes ember, megért- hette volna, hogy én is ezt mondtam. (Nagy zaj a jobbol- dalon. Étének felkiáltások: Mi- csoda beszéd ez! Hallatlan! Ilyen komisz hangon beszélni!) Komisz, mint önök.

Zajos felkiáltások a jobboldal- on: Kire érti ezt!?

Rupert Rezső: Arra, aki olyat impatál nekem, amit nem mon- tam! (Nagy zaj.) Én objektíve tárgyalom a kérdést.

Bud János pénzügyminiszter: Látjuk milyen objektív! Így be- szél az egész tisztviselői kar- ról!

Rupert Rezső: Az a köztiszt- viselő tehetetlen! Itt van a B- listás rendszer! A pragmatika hiánya, teljes függőségben van a felső hatalomtól, ha nem ese- lekszik annak guszta szerint, mindemapi kenverét veszélyez- teti.

Rámutat ezután arra, hogy azok is súlyos és válságos viszonyok között élnek, akiknek kötelességük el- tartani a közalkalmazotta- kat a kormányzó fényes udvartartásától kezdve a legutolsó kertészlegényig.

Rupert Rezső nagyhatásu be- széde után Vázsonyi Vilmos emelkedett szólásra és hossza- san foglalkozott a forgalmiadó és a kincstári haszonrészesedés súlyos problémáival. Rámutatott arra, hogy Ausztriában a ház- haszonrészesedést lakásépítésre használták fel és ezért kiüzdtek le az osztrákok a lakásnyomo- ruságot. A forgalmiadó tekin- tetében is sokkal előnyösebb a helyzet Ausztriában. Át kellene térni nálunk az egyházi adó- rendszerre.

Töröljék el teljesen a kinc- stári haszonrészesedést és ehelyett hozzák be prog- reszív alapon a lakásadót.

A háztulajdonosok állandóan óriási előnyöket élveztek. Most már őket adóztassák meg, hogy az annakidején kapott nemzeti átíndékoknak egy részét fizese- k vissza az államnak.

Bud János pénzügyminiszter sánália, hogy Rupert Rezső olyan kritikát gyakorolt a ma- gyar tisztviselői karról, amelyet az nem érdemel meg. Majd a forgalmiadó rendszer ellen fel- hozott érvekre reflektál. Kijelen- ti, hogy érvekkel meg lehet őt győzni, azonban nagygyűlések rendezésével, az üzletek bezárá- sával nem lehet őt terrorizálni.

A kincstári házhaszonrészesé- dést olyan adónemnek tartja, a melyet lehetőleg törölni kell és reméli, hogy a jövő évi költség- vetésben már nem fog ez az adónem szerepelni.

Baross János személyes kér- désben visszatérve a délelőtti

felszólalására, kijelentette, hogy beszéde nem a hadsereg ellen irányult, szavait félreértették. Helytelennek tartja, hogy a hadsereg költségvetésében a külsőkre fordítanak összegeket, akkor, amikor szükségesebb dolgokra nem áll megfelelő

összeg rendelkezésre.

Ezután a nemzetgyűlés elfo- gadta az elnök napirendi javo- sálatát, mely szerint a legközeleb- bi ülés holnap délelőtt 10 órakor lesz.

Az ülés fél 4 órakor végző- dött.

Nagy vita a városi közgyűlésen az ötmillió dolláros kölcsön erkölcsi felelőssége körül

A közgyűlés két hét múlva a mostani programra tekintet nélkül ál- litja össze a kölcsön beruházási tervzetét — Vita felesleges és deficitos vállalatok szanálása körül — Virágok és gyümölcsfák

Példátlannul csekély érdeklődés elő- zte meg a törvényhatósági bizottság körében a mai rendkívüli közgyűlést, amely a városok kölcsönében való részvétel felett volt hivatva dönteni. A közgyűlés kezdetét 9 órára tette a meclivő, de amikor 9 óra után 10 percet mutatott a Kistemplom torony- órája, még mindig csak 2-3 bizotti- sági tagült a gyűlésteremben. Lass- san-lassan mégis gyülekezni kezdtek Debrecen törvényhatósági bizottsá- gának tagjai s fél 10 órára körülbelül huszra gvarapodott a számuk. Nem- sokára aztán — 30 tag jelenlétében — meg is nyitotta a közgyűlést dr. Ha- házy Zsigmond főispán, miután na- gyobb érdeklődésre amugy sem lehe- tett számítani.

A főispán napirend előtt beie- lentette, hogy

a kormányzó Debrecen üdvözlé- sére táviratban felelt.

megköszönve a törvényhatóság üd- vözlését s megádicserve a legutóbbi idők eseményeivel szemben tanúsított hazafias magatartását.

Ezután

Juhász Ignácra emlékezik meg,

aki a törvényhatósági bizottság egyik legrégibb, legbuzgóbb és legszorgat- masabb tagja volt. Az Isten — mon- dta a főispán, — hosszú és szép élet- tel áldandókozza meg őt, ami könyve- bé teszi a belenyugvásunkat távozá- sában. De mégis valóságoslag hiányzik itt az ő markáns, szigorú, egyenes egyénisége. Sokszor szembeszállott az ő véleménye a többségével, de meg vagyok győződve, hogy álláspontját mindig az igazság keresése szabta meg. Indítványozza, hogy emléket legyenek állítva a főispán emlékének.

A jelentés kanacsá Márk Endre ud- vari tanácsos kérdést indézt az el- nökségre, lesz-e valami a Hatvan- utcai kirakodóvágányból, amelyet az otvaló lakosok és a közönség joga- san elutasítottak.

Dr. Vargha Elemér tb. főjegyző ki- jelenté, hogy a vágányból aligha lesz már valami.

Ezután Vargha Elemér tb. főjegyző terjesztette elő a jog- és pénzügyi bi- zottság ismert javaslatát a városi köl- csön igénybe vételére vonatkozólag.

Steinfeld István az első felszólaló: Anélkül, hogy hosszabban indokolni kívánna, kijelenti, hogy a kölcsönt fel- vételének súlyos volta miatt nem tartja felelősre alkalmasnak.

Márk Endre: Mielőtt ehhez a köl- csönhöz hozzászólana, szeretné tudni, hogy mi van az 5 millió dolláros köl- csön ügyével.

Május 22-én érkezett egy helygy- miniszteri leirat a városhoz, amely teljesen az ellenzék által hangozta- tott indokok alapján a kölcsön- adókra nézve alapos információt és ezenfelül részletes beruházási programot kért a várostól.

Amikor az 5 millió dolláros kölcsön felvételét megszavazó közgyűlésen erre vonatkozólag kérdést intézett, ille- tetkes helyről azt a felvilágosítást kapta, hogy a Weatherly-csoport meg- bízható, van pénze. Akkor kértek 8 na- pot annak megállapítására, hogy mire akarták fordítani azt az 5 millió dol- lárt, de a többség szerint nem lehetett ezt a 8 napot megadni s a szavazás- nál gyonyosan mondták nekik: „öten yannak”.

Dr. Révy Nándor: Öten voltunk, akiknek igazuk volt.

Márk Endre: Ez nem lepett meg, mert tudom, hogy a város érdekében itt keresztül vinni semmit sem lehet s most is csak kötelességből foglalko- zom itt a kérdéssel, bár tisztában va- gyok vele, hogy a többség mindenit megszavaz, nem hallgat komoly ér- vekekre — nem akarom mondani: okos szóra. A miniszter azonban május hó 22-én a mi kifogásainkat emelte szó- ról szóra ugyanazokkal az indokok- kal a kölcsön ellen. Csodálkozok rajta, hogy

a tanács ezt a leiratot nem terjesz- tette elő fegyelmi felelőssége tuda- tában sem.

Dr. Vargha Elemér tb. főjegyző fel- áll és felolvassa a helygyminiszteri leiratot, amelyet a kölcsön akta- somójából közben behoztak.

A leirat elmondja, hogy

a kormány elvben nem kíván el- zárkózni az elől, hogy a magyar városok kölcsönöket vegyenek fel, de szükség van pontos adatokra, igazolnia kell Debrecen város köz- zönségének, hogy milyen célra akarja azt felhasználni és milyen indokok alapján, fel kell terjesz- tnie a kölcsön részletes feltételeit, a szerződés szövegét és a törlesz- tési tervzetet. Igazolni kell, hogy a város be van e rendez- kedve a kölcsön szolgálat ellátásá- ra, tud e hatni irányítóan a köl- csönkötvények árfolyamaira s igaz- olni kell azt is, hogy a kölcsön összege rendelkezésre áll. A kor- mány csak abban a esetben hagyja jóvá a kölcsön tervzetet, ha a város csak a kölcsön összegének kéhez vétele után lesz kötelezve a kötvények kiszolgáltatására.

Elmondja ezután a főjegyző, hogy a leirat kézhezvétele után azonnal fel- hívták a városi vállalatokat, hogy a kölcsön felhasználására vonatkozólag tegyenek előterjesztést. Ezek az elő- terjesztések állandóan készülnek s a tanács a jelentésekkel együtt akarta ezt a leiratot a közgyűlés elé terjesz- tenni.

Márk Endre: Szerinte be kellett volna jelenteni a leiratot. Akkor meg tudtuk volna adni a felvilágosítást, hogy az, akivel tárgyaltunk, nem volt megbízható, nem tudta volna a köl- csönt a városnak átadni. Megállá- pítia a város vezetőségének felelősé- gét, mert a város

komolyan táviratilag ügyelmeztet- ték illetékes helyről, hogy a Weatherly-csoporttal tuzott óvatos- sággal tárgyaljon, az amerikai kö- vetésiglett kapott információk sem voltak kielégítőek.

Dr. Hegedüs Jenő: A város veze- tőségét nem lehet felelősé tenni, ami- ért külföldi kölcsön után járt, hiszen ezt minden nagy közzgazdasági inté- zet megteszi, ma. Még ha egyes ki- sérletek nem járnak is sikerrel, szük- ségesek, mert ezek nélkül nem lehet kölcsönhöz jutni. Elismeri, hogy a Weatherly-csoportnak nem volt pénze, de nem lehet azt mondani, hogy rossz hiszeműen járt volna el, mert renge- teg pénzt költött el erre az akcióra s a legjobb akaratul járt azután, hogy a kötvényeket elhelyezze.

A debreceni nyomozató gazdasági viszonyok szükségessé teszik, hogy pénz jöjjön ide.

tőke nélkül elsorvad az ipar, kereske- delem és gazdaság. Csak a külföldi kölcsön a kivezető út. Kétségtelen, hogy sok hátránnyal jár ez a kölcsön.

drága és a külföldi kölcsönök felvé- telét megnehezíti. De feltétlenül szük- séges. Beruházási programot momen- tán nem lehet előterjesztetni, mert nehéz megállapítani, hogy melyek a szükséges beruházásoknak azok a ré- szei, amelyek elsősorban perpektívá- tandók. Feltétlenül lukratív célokra kell fordítani a kölcsönt, de rámutat arra, hogy például a lakás-kérdésen is segíteni kell. Az a megnyugtató, hogy a pénzügyi kormányzat a deb- receni, az országos helyzet és az európai és amerikai pénzpiac ismere- tében ajánlja ezt a kölcsönt. Ez azt bizonyítja, hogy

egyelőre nincs kilátás arra, hogy más kölcsönt lehessen kapni.

A kölcsönt elfogadja, mert nem meri magára vállalni azt az ódlumot, hogy a debreceni gazdasági élet nyomozató helyzetében tőkét utasítson el.

Balogh István: A kölcsön exvkrét a hortobágyi közlegelő javítására ki- kívánja fordítani. Vízgyűjtő medencét kell itt építeni, aminek a természet- adta lehetőségei meg is vannak.

Dr. Fényes Jenő: A városi tanácsot tényleg elismerés illeti meg, hogy köl- csön után jár, de bizonyos dolgokat mégis a tanács szemére kell vetni. Alaposan informálódni kellett volna előbb, mint idehozták ezt az ügyet és nem utólagosan szeretni be informá- ciókat. Ez az erkölcsi felelősség any- nyval is inkább fennáll, mert a város sürgőnviileg kapott intőzéseket, hogy tuzott óvatossággal járjon el. Meg kell állapítani, hogy ez nem történt meg.

Ebből a kölcsönből egészségügyi berendezéseket kíván felállítani, ame- lyekek megmentik az embereket az élet- nek.

A kórház ügyet, a lakás ügyet, a külsőségek vizsgálatát és a világitást és kövezést, a vásár- csarnokot és a Déri-mueumot lát- ia elsősorban megvalósítandónak.

inkább a szociális szempontokat kell honorálni. Nem szocialista és így nem tudja honorálni a városi tanácsnak azt a kollektivistá felhozását, hogy mindent a közüzemek vegyenek át.

Az ugyanis, hogy a város egyre szaporítja a közüzemek számát, nem egyéb a kollektívizmus felé haladásnál.

A kölcsönt igen, de a városi tanács programját nem fogadja el.

Tervev Tamás: Szintén megszava- zandónak tartja a kölcsönt, de meg- állapítja, hogy szociális célokra kell azt fordítani. Ebből a célból nagyon sokat kizárandónak tart ebből a pro- gramból, amelyet a városi tanács elő- terjesztett.

Nem történhetik az meg, hogy ezt a kölcsönt szesz-üzletek, nyomda- vállalatok számára csinálják meg.

Olyan vállalatok és intézmények, amé- lyekek éveken keresztül deficitet ered- ményeznek, nem kaphatnak szanálásra pénzt. A nyomdajelentést, a szesz- üzletet és a többieket egyelőre zárjuk ki — a világitási és a vízüzem kivé- telével — s állapítsuk meg, hogy ezekre nem adhatunk pénzt ebből a kölcsönből. Sem szociális, sem köz- érdek nem követeli például azt, hogy a városi nyomda olyan luxussal leg- yen fenntartva, mint amilyennel van. Egy közbeszólás: Urrá tesz egyvé- hány embert.

Dr. Vargha Elemér tb. főjegyző ki- nácis munkaképes és hasznos embere- ket bocsát el és másokat állít helyük-

he — ami eléggé elítélendő — fogatokat tartanak és batárokat vásárolnak egyes vállalatok. A tanács vizsgálja felül minden egyes városi intézmény berendezkedését és bírálja el, hogy szociális szempontból van-e szükség szándékra. Mondjuk ki azt az elvi kijelentést, hogy a kölcsön felhasználási programját külön állapítjuk meg. Dr. Vargha Elemér főjegyző kijelentéssel, hogy a tanács és a jog- és pénzügyi bizottság véleménye szerint

ez a program a 2 hét múlva összesítő városi közigyelés számára a kölcsön részletes felhasználási programjának összeállításánál semmiféleképpen nem irányadó.

Vásáry József: Arról beszél, hogy a politikát ide behozni nem szabad és a szándékra tér át.

Dr. Fényes Endre: Hagyjuk a politikát!

Vásáry József: A városi virágüzlet-ről beszél, amelyre szükség van, amely mellékezeme a városi kertészetnek.

Erre egész sereg közbeszólás zúdul a szónok felé.

— *Hát a kertész hiből élten?*

— *Ez kollektívizmus.*

— *Jobb üzlet a virág, mint az égetetés.*

— *Hát a snapsz-üzlet?*

Vásáry: A kertészet első feladata ma a gyümölcsfa terjesztése.

— *Ahhoz nem kell virágüzlet.*

Vásáry: Az Alföld gyümölcsfajta-szára szükség van.

— *A virágról beszéljen!*

Vásáry József ezután hosszasan fejtegeti, hogy lakásügy csak azért van, mert a lakások forgalmát nem szabadítani fel. Előadja az előadói javaslatot.

Dr. Versényi Tibor: Nem lehet kimondani megdönthetetlen igazságot, hogy a városi vállalatokat nem lehet szüntetni, a szociális célokat elismeri, de követeli, hogy ezt a drága kölcsönt hasznos beruházásokra fordítsák.

A közigyelés ezután elfogadta az előadói javaslatot, tehát kimondta a kölcsön elfogadását *azzal a feltétellel, hogy a programot két hét múlva összesítő ruákkivüli közigyelés állítsa össze. Addig is felküldik a miniszterhez azt a programot, amely már egyszer volt előttem s amelyet tegnap szalmukban részletesen ismertettünk.*

Dr Geiger Pál rágalmozási pörében felemelték a büntetést

A debreceni kir. törvényszék büntető tanácsa ma délelőtt mondta ki az utolsó szót abban a rágalmozási pörben, amelyet Vasady Lajos tanfelügyelő indított a múlt évben dr. Geiger Pál ellen.

A debreceni lakáshivatal ugyanis dr. Geiger Simonvi-uti villájába utalt ki egy lakást Vasady Lajos tanfelügyelőnek. Geigerék a lakást sehogy sem akarták átadni, végre is a lakáshivatal végzése alapján Vasadiék mégis beköltöztek a részükre kényszerűen.

A múlt év nyarán egy közigazgatási tárgyaláson dr. Geiger Pál Vasady Lajosról azt mondta, hogy jogszabálatlanul, a zár feltörésével költözött a villába. A sértő kifejezések miatt Vasady feleletet tett dr. Geiger Pál ellen és a debreceni kir. írásbíró dr. Geiger Pált el is marasztalta és egy millió korona fő- és 500.000 komellék pénzbüntetésre ítélte.

Felelkezés folytán az ügy a törvényszék büntető tanácsa elé került, amely rövid tárgyalás után megváltoztatta a írásbíró ítéletét. Büntetésnek mondta ki dr. Geiger Pált a rágalmozás vétségében és ezért 3 millió korona fő- és 200.000 korona mellék pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

JOSS
Oroszlán védjegyű
INGEK
gyári árban kaphatók
Wernernél,
Plac-utca 72. sz.

A bíróság előtt a legapróbb részletekig napfényre került Lédererné sötét multja

Az orvosszakértői vélemény szerint Lédererné szenvedélyesen hazudozik, de csak amíg az érdekei megkívánják — Kitergették a bíróság asztalára a bestiális gyilkosság véres ruhadarabjait

Budapest, július 6. Denk tanácselnök fél tíz órakor nyitotta meg a főtárgyalást. Több akta felolvasása után a tanak közül elsőnek Bernstein Jenő kerül sorra, aki Kodelkának barátja volt. Az elnök faggatja, hogy úgy beszélt-e Kodelka barátja körében Léderernéről, mint-ha viszonya lett volna vele.

Tanu: Nem igen beszélt róla, csak azt mondta, hogy szeret Lédererékhez feljárni.

Elnök: Hát önnek mi volt a benyomása?

Tanu: Én azt gondolom, hogy igen. (Derültség.)

A következő tanu

Drahoczki Katalin. Intelligens, igen szolid, rendes fiatalembernek tartja Léderer Sándort.

Elnök: Hiszékeny, naiv fiatalembernek tartja őt?

Tanu: Nagyon is naiv és hiszékeny embernek.

Elnök: Szóval nem olyan hájjalkent pesti striciféle?

Tanu: Nem.

Lédererné: Kérem, én nem értettem egészen, amit a tanu mondott.

Elnök (legyint): Ugyan maga megérti azt, amit kell.

Ezután a törvényszék orvosszakértők jelentése következett.

Minich Károly dr.: A boncolás megállapította, hogy a holttestrészek egyazon holttest különböző részei. A mellkas és a hátbőr darabjai pontosan hozzáillenek a Tölgyfa-utcai lakáson talált hulladarabokhoz.

A szétdarabolás meglehetősen gyakorlott kézre vall, vagy legalább is olyan emberre, aki ismerős efféle munkában. Aki nem ért az ilyesmire, az bemetéli az izületi porcokat.

A boncolás eredményének ismertetése után Németh Ödön dr. egyetemi tanár adta elő a Minich Károlyval együttes végzett elmeorvosi vizsgálat eredményét.

Németh Ödön: Mielőtt a szakvéleményt előadnám, kérem a vádlott eltávolítását.

Ezután az elnök ismerteti a stájerországi esendőparancsnokságnak a vádlott családja és előéletére vonatkozó értesítését. Léderernének három testvére volt: Ferenc, József és János. János öngyilkosságot követett el. Ferencet vagyonellenes büncselekmények miatt több ízben megbüntették. Maga Léderer Mária 17—18 éves korában öngyilkossági kísérletet követett el, a Dunába ugrott, de valószerűleg szerelmi bánat miatt.

Most Léderernét kivezetik és Németh dr. szakértő megkezdí beszámolóját a vádlott elmeállapotáról.

— Februártól május 6-ig figyeltük a vádlott nőt. — kezdi a szakértő előadását. Nekünk arról, hogy valamelyik testvére öngyilkosságot követett volna

el, soha nem beszélt. Ellenben azt mondta, hogy az édesapja iszákos volt, az anyja pedig méhrákban halt meg, három testvéréről beszélt, hogy kis-korukban haltak meg, tehát olyan korban, amikor még öngyilkosságra nem igen lehetett gondolni. Ellenben felhozta a vádlott nő gyermekkori vérszegénységét, azt, hogy 13—14 éves korában gyakran rohamai voltak, elvágódott, különösen akkor, ha valami szerencsétlenség érte. Szerelmi csalódások után is voltak ilyen rohamai, sőt egy ízben öngyilkosságot is követett el emiatt, de megakadályozták szándéka végrehajtásában, 15 éves korában került el szüleitől, addig négy elemi iskolát végzett, elég könnyen és jól tanult. Azután takarítónőnek állt be, egy évig ez volt, majd három és fél évig mint éttermi mindeneslány kereste kenyerét. Egy darabig megint az anyjánál élt, azután kávéházi szakácsné lett. Ebbe az időbe esik öngyilkossági kísérlete. Utána anyjánál lakott egy ideig, majd 1912-ben Pozsonyba ment, ahol kávéházi kasszírónő lett. Itt ismerkedett meg Léderer Gusztávval, akivel négy és fél éven át viszonyt folytatott. A viszonyból egy gyermek is származott, egy koraszülött, de az már születésekor meghalt. Léderer 1919-ben feleségül vette őt. Az asszony zárkózott természetűnek jellemezte magát, olvannak aki a társaságot kerüli. Alkoholt csak mérsékelten fogyasztott, szerinte kasszírónő korában nappali felírónő volt és így nem volt kénytelen inni a vendégekkel. Büntetlen előéletűnek vallja magát.

Mindezeket, — folytatja a szakértő — részletesen mesélte el a vádlott nő. Magaviselete nagyon rendezett és nyugodt volt, kóros hangulatot nem igen észlelünk rajta, legfeljebb olyan kor, ha terhelő adatot tártunk elő.

Tudatában van büncselekménye súlyának, bizonyítja a ravasz, körmönfönt védekezés, amit előtünk mutatott. Lédererné hisztériás szervezetű, ideges nő ugyan és a hazudozásra való hajlam erősen ki van fejlődve benne, de sem ielenleg, sem a tett elkövetésének idején akaratának szabad elhatározóképességét korlátozó elmezavarban vagy öntudatlanságban nem szenvedett.

Most bevezetik Léderernét újra a tárgyalóterembe. Izgatottan fordul az elnökhöz.

— Nem vártam. — kezdi lihegve és akadozva. — hogy engem elmebetegnek nyilvánítsanak, de azt, hogy nagyfokú idegességemet megállapítsák, igen. Különben, ami a bécsi kórház levelét illeti, az nem

igaz, hogy engem ottan a szememmel kezeltek és

az öngyilkossági kísérlet nem szerelmi okokból történt, mert én, mielőtt a férjemet megismertem, senki mást nem szerettem, csak az anyámat.

Lévai Tibor védő a szakértőhöz: Lehet-e nagyzási mániának nevezni azokat a tüneteket, amelyeket a vádlott nő a főtárgyalás folyamán meg lehetett állapítani?

Szakértő: A nagyzási mánia a téboly egy neme. Bizonyos az, hogy a vádlott nő rendkívül sokat hazudott. Ezek a hazudozások különben beillenek a hisztéria keretébe. A vádlott nő azonban többnyire úgy hazudott, hogy bizonyos célja volt vele. Tébolyban, az ugynevezett nagyzási mániában határozottan nem szenvedett.

A bíróság ezután sorra vizsgálja a lefoglalt bűnjelket. — Több kisebb jelentőségű bűnjel után az egész tárgyalóterem rémülete közepette felbontják a nagy borjubörböröndöt és egyenkint szedik elő belőle a *szelvénykést, a szelontakarót, az asztalterítőt és vértől itatott nagy vászondarabot. Ugyancsak a börtönből kerül elő egy véres lérinadrág. A hallgatóság soraiban valósággal roszszul lesznek a gyöngébb idegzetű emberek, amikor napvilágra kerül Lédererné két véres hálóinge és másik két véres nappali inge.*

Lédererné egykedvűen nézi ezeket a borzalmas bűnjelket és nyugodtan jelenti ki minden darab felmutatásakor, hogy igemis, ez az övé volt, ez meg a férjé és így tovább.

Ezután azt a kisebb vulkániborból készült börtöndöt bontják föl, amelyben Lédererné vitte ki Csepelre Kodelka földarabolt részeit. Ebből kerülnek ki a legmegrendítőbb bűnjelket:

egy véres alsónadrág és egy férfiling. Egyiken sines egy gombostűnyi fehér folt sem. A rájuk száradt rengeteg vértől páncéllkemények és a terem halotti esőndjében valami ropogást lehet hallani, amint széttergetik ebeket a keményre száradt, véres ruhadarabokat.

A legkisebb szürke börtönből került elő a kis kézibárd és a nagy rozsdás vérfoltos mérszárosbárd, amelyekkel a szerencsétlen embert földarabolták.

Ezután az elnök Kodelka-hagyatékra vonatkozó iratokat ismertette. A hagyaték 205 millióból áll, melyből azonban 104 millió teher volt. —

Az enök ezután a bizonyítási eljárás befjezettnek nyilvánította. Holnap a perbeszédre kerül a sor.

— **Meteorológiai intézet jelen tése.** Hazánkban tegnap még számos helyen esett az eső, itt-ott zivatar kíséretében. Az eső mennyisége csak keleten haladta meg a 10 mm-t, a legtöbb esett Csengeren 14 mm-t, reggelre az ég tulnyomó részben beborult és a szél megélnkült. Időprognózis: Nyugati szelekkel változókonny idő várható

Vizsgálati fogságba helyezték a merénylő lómészáros

Jakab Gyula sirógéreséket kapott a vizsgálóbíró előtt

Takó Ferenc dr. vizsgálóbírósegéd hétfőn délelőtt hallgatta ki Jakab Gyula lómészáros, aki a Pásti-utcán leiszurta volt kedvesét. Orosz Juliannát. Jakab Gyula a kihallgatás alatt nagyon nyugtalanul viselkedett és

többször olyan heves zokogásban tört ki, hogy a kihallgatásban szünetet kellett tartani.

A kérdésekre részletesen elbeszélte Jakab Gyula, hogyan történt a végzetes kimenetelű összeszólalkozás.

— Nagyon szépen könyörögtem neki, hogy éljen velem — mondta, — de ő egyre csak azt mondta:

— Nem leszek veled többé egy fedél alatt.

Amikor az okát kérdeztem, kitérő választ adott és nem mondta meg, hogy miért nem akar velem élni. A makacs vonakodás nagyon felingerelt és magam sem tudom, hogy történt, de

hirtelen dühömben hozzácsaptam a zsebkésemet. Nem akartam én megsebesíteni, hiszen nagyon szeretem. Azért is lettem olyan dühös, mert nagyon szeretem azt az asszonyt és minden áron vele akarok élni.

A kihallgatás után a vizsgálóbírósegéd kihirdette előtte a vizsgálati fogságot elrendelő végzést. Jakab, mielőtt visszakísérték volna a fogházba, sírásba hajló hangon megkérdezte:

— Az asszonynak ugye nincsen komoly baja? Nem tudnám túlélni, ha meghalna

A vizsgálóbírósegéd megnyugtató válaszára megkönnyebbülten mondta:

— Hála Istennek. Én szívesen bűnhődök, csak neki ne legyen baja.

Orosz Juliánna állapota különben, mint az egyetemi sebészeti klinikáról jelentik, örvendetesen javult, úgy hogy

rövid időn belül már el is fogják bocsáítani a klinikáról

Ha Orosz Juliánna állapotában rosszabbodás nem következik be, akkor csupán erős felindulásban elküvetett súlyos testi sértésért vonják majd felelőségre a szerelmes lómészáros.

— **Beiratkozás.** A kereskedő tanonciskolába beiratkozni f. hó 6-tól 10-ig d. e. 10—12 óráig lehet, a női felső kereskedelmi iskola igazgatói irodáiban (Kálvin-tér 2.) A beíráskor 110.000 korona fizetendő.

Budapest kereskedelmi és ipari érdekeltségei tüntettek a forgalmi adó ellen

Budapest, július 6. Hétfőn délután 4 órától 6 óráig a fővárosban az összes üzletek zárva maradtak, demonstrálva a forgalmiadó ellen. A kereskedelmi és ipari érdekeltségek a mai forgalmiadó rendszer megváltoztatása mellett foglalnak állást, amennyiben az osztrák általánrendszerre való áttérést tartják kívánatosnak, amely rendszer szerint a forgalmiadó egyszerű, a termelőnél vagy a vámnál rovdandó le. Ezen kérdésben ma délután 4 órakor a Vigadó nagytermében a fővárosi kereskedelmi és ipari érdekeltség, valamint a vidéki érdekeltek bevonásával országos nagygyűlés volt. Sándor Pál elnöki megnyitójában üdvözlölte a főváros és a vidék képviselőit és a nagyszámú megjelent közönséget. Maid Bodrogi József a következő határozati javaslatot olvasta fel:

A kereskedelmet és az ipart tevékenységében a legnagyobb mértékben akadályozza az általános forgalmiadó mai rendszere. Azok a módosító rendelkezések, amelyeket a pénzügyi kormány a nemzetgyűlés elé terjesztett, nem könnyítenek az adózási terheken. A nagygyűlés az összes sérelmek gyökeres megoldásának egyetlen módját az általános forgalmiadó egy helyen történő beszedésében látja. Kéri ezért a nemzetgyűlést és a kormányt, hogy a legsürgősebben ezen módon változtassa meg a mai forgalmiadó rendszereket.

A határozati javaslatához számosan hozzászóltak.

Sándor Pál záró szavaiban a határozati javaslatot egyhangúlag elfogadottnak nyilvánította azzal a kijelentéssel, hogy a javaslatot a nemzetgyűlés elé juttatja.

A közigazgatási bizottság nem akar vásárcsarnokot építeni az egymillió dolláros kölcsönből

Debrecen egészségügyi viszonyai júniusban jobbak voltak, mint a májusiak — Vita a Hortobágy bikái körül

A közigazgatási bizottság ma délután ülést tartott a városi kistanácsstermében. Az ülésen dr. Tüdös Kálmán tisztifőorvos jelentéséhez szólvta dr. Fehér Ferenc indítványozta, hogy a közigazgatási bizottság nyilvánítson vételemny az egymillió dolláros kölcsön felhasználása tekintetében és pedig hangsúlyozza a vásárcsarnok felépítésének szükségességét. Fontos ez a véleménynyilvánítás, mert a városi tanács nyilatkozataiból kitűnik, hogy a tanácsnak ezzel a kölcsönnel más céljai vannak. Már pedig csak ez az egy cél nyugtatja meg a város egész lakosságát, közegészségügyi, közéleti és pénzügyi szempontból egyáltalán szükséges. Ez kárpolitást nyújt a vállalt kamatterhekért. Utal a mai nehéz helyzetre, amikor a gazdaságasszonyok nem képesek beszerezni szükségleteiket.

Dr. Miszty Károly főügyész a külsőségek igényeit hangoztatta.

A bizottság ezután elvetette dr. Fehér Ferenc javaslatát.

Dr. Tüdös Kálmán tisztifőorvos jelentése, amely a vitát provokálta, egyébként a következő:

A közegészségügyi viszonyok június hónapban a májusinál kedvezőbbek voltak. A természetes szaporodás 89-re ment. A heveny fertőző betegségek közül előfordult vörheny 9, ronsoló toroklob 6, kanyaró 30, számarhurut 27, bárányhimlő 5, hasihasnyalék 5, vérhas 5, gyer-

mekágiyi láz 1 esetben, 3 hasihasnyalék és 1 vérhas halállal végződött.

Az orthodox izraelita iskolában kiütött helyi trachoma-járvány miatt felállított ideiglenes szemkórház 16-án megkezdte működését dr. Ebner Béla szemklinikai gyakornok vezetésével.

A védhimlőoltásokat befejezték. A tanyai iskoláknak több hiányossága van, az elepi kut vize rossz. A város keleti részén lévő kertsekben az esőzések miatt a vizállások igen nagyok.

Született 144 fi, 131 nő. Meghalt 89 fi és 97 nő, szaporodás tehát 89. Házasságot 68 pár kötött.

Jóna István hozzászólása folytán a bizottság felkérte dr. Tüdös Kálmán tisztifőorvost, hogy a tanyai iskolák kutjait vizsgálja meg.

A gazdasági felügyelő jelentése után Balogh István bizottsági tag indítványozta, hogy a bizottság utasítsa a városi tanácsot, hogy a májusi közgyűlés rendeletét, hogy 17 bikát vásároljon, haítsa végre. A tanács csak 5 bikát vásárolt meg, ami kárára vált az állattenyésztésnek.

Zöld József tanácsnok kijelentette, hogy a bikákat egyrészt a legelő sivár volta, másrészt azért nem vásárolták meg, mert a törvény által előírtnál nagyobb is a bikalétszám a Hortobágyon, minden bikára 53 tehén esik, míg a törvény 40—

70-et ír elő. A bikák megvásárlása ezenkívül a gazdaközönségre is nagy terhet ró. A bikák árát a gazdaközönségnek kellett volna fizetni, ami 3—5 aranykoronás legelőbértöbbletet teremtett volna. Ezzel nem akarták a gazdákat terhelni. A közigazgatási bizottság nem adhat utasításokat a tanácsnak, amely törvényes hatáskörében járt el.

Jóna István szerint a bizottságnak van joga a legelővel foglalkozni s a bikakérdés hozzá tartozik ehez. A gazdák szívesen fizetik a különbözetet, amely busásan megtérül nekik. Ha drága a legelő, akkor értékesebb állatokat kell tenyészteni. A mostani bikák között sok hibás van s nem volna baj, ha két és fél éveseket kapnának is helyettük.

A bizottság végül elfogadta Balogh István javaslatát azzal a módosítással, hogy a tanácsnak a bikák megvásárlására határidőt nem adnak.

A hólabda szerződéseikért elítélt Keresztury Béla ügyének elintézését felfüggesztették

A debreceni kir. törvényszék büntető tanácsa hétfőn délelőtt Lakatos Gábor dr. tanácselnök elnökelete alatt tárgyalta Keresztury Bélának a cipőutalványok forgalomba hozása miatt perbe fogott kereskedőnek ügyét.

Keresztury Béla a múlt évben Budapesten fogalomba hozta az ugynevezett cipőszelvényeket és ügynökei után a vidékre is kiterjesztette. Elhúttak a cipőszelvények Debrecenbe is és rövid idő alatt 400 milliós forgalmat csináltak. A debreceni Ipar- és Kereskedelmi Kamara előzőleg pedig a Magyar Cipőkereskedők Országos Szövetsége feljelentést tettek Keresztury Béla ellen tisztességtelen verseny miatt.

A feljelentés után a debreceni kir. ügyészség áttette az iratokat a járásbíróhoz. Demjanovich Miklós, a járásbíró elnöke előzetes intézkedésként 100 millió korona pénzbírsággal sújtotta Keresztury Bélát és kötelezte arra, hogy a szelvények terjesztését szüntesse be.

Keresztury Béla porében Mellán Dezső dr. járásbíró tartotta meg a tárgyalást és Kereszturyt 6 heti fogházra és 800.000 korona pénzbírságra ítélte. Az ítélet ellen Keresztury védője felebbezést jelentett be és így került az ügy a törvényszék felebbezíteli tanácsa elé.

A mai tárgyaláson Fényes Endre dr. védő, hivatkozással egy régebbi beadványra előadta, hogy Keresztury ügyében a debreceni járásbíró nem illetékes, csak a budapesti já-

Margit-fürdő uszoda árai:

Uszodajegy 8,000 K Havi bérlet 150,000 K
Köztisztviselőknek 6,000 K Havi bérlet 120,000 K
Füzetjegyek (20 drb) 140,000 K. — D. U. E. Tanuló- és gyermekjegy 6000 K. — Havi bérlet 110,000 K.

A villamos kalauzoknál váltott Margit-fürdő jegyek az uszodába is érvényesek.

rásbíró. Ha az ország 136 járásbírója hasonlóan a debrecenihez — mondta — mind elítélné Kereszturvt, akkor egy vétségért összesen 204 hónapot kellene leülnie.

A bíróság rövid tanácskozás után úgy határozott, hogy az ügy elintézését felfüggesztik mindaddig, míg a budapesti járásbíró ítéletet nem hoz Keresztury ügyében.

HIREK

Mózes és Wilson

Mint new-yorki tudósítónk írja, Amerikában most a következő kedves kis történet járja: Mikor Wilson elnök a mennyeországra érkezett, Mózes a következő szavakkal fogadta: „Nagyon sajnállok, testvér. „Miért?” — kérdés Wilson. — „Ugyebár, te azonos vagy azzal a Wilsonnal, aki elnöke volt az Egyesült Államoknak?” „Igen.” „Ugyebár te szögeztél le tizenhét pontot abból a célból, hogy velük a világot mezeivítsd?” „Igen. Én tettem ezt.” „Na láod, pártás hiszen épen ezért sajnállok. — szöjt Mózes. — Mit tettek az emberek a te tizenhét pontoddal?” „Igazad van, — válaszolta rá Wilson. — de ajánlom neked, hogy végy magadnak fáradságot és nézz körül a világban, hogy mit tett ma a te tizparancsolatodból.”

— Debrecen adózása júniusban. Júniusban a következő adók folytak be a pénzügyigazgatósághoz: Állatorvosi adó-bélyeg 442.666,568, általános forgalmi adó készpénzben 1.205.947,865, jényüzési adó 194.272,510, illetékek 421164133 határvámjövődék 1.841.118,000 vegyes illetékek 150.752,562, állami kölcsön 7.496,360, Aranykoronában egvenesadó 26.507, kincst. házhásonrészesedés 7907

— Jön! Miss Sheba, a női Fregoli és Deta Lipiuskala, az orosz „Kék-madár” primadonnája. Jön!

— Egy henteskocsi és autó összeütközése. Ma délután Gombos Gergely debreceni hentesmester és tanulója Gombos János kocsiin jöttek Vámos-pécsről Debrecen felé. A debreceni határban az Uiföld 113. számú tanya előtt az országúton nagy sebességgel egy autó jött a korsiúkkal szemben. Gombos Gergely a kocsiával kitért az autó elől, de vesztére, mert ugyanakkor meg egy hátulról feléjük rohanó autónak került az utjába. Az autót nem sikerült idejében lefékezni és így az belerohant a kocsiába. A lovak lefordultak az árokba, a kocsi összetört és a hentesmester és tanulója kizuhant az országúti töltés oldalára. Ez volt a szerencsésük, mert ha a köves országútra vágódnak ki a szerteszert kocsiból, akkor életveszélyes sérüléseket szenvedtek volna. Így csak a tanuló szenvedett könnyebb természetű belső sérülést. A rendőrség megindította a vizsgálatot annak eldöntésére, hogy kit terhel a felelősség a könnyen végzetessé válható összeütközésért.

— Jön! Miss Sheba, a női Fregoli és Deta Lipiuskala, az orosz „Kék-madár” primadonnája. Jön!

Emberhalál egy karéj kenyérért

Egy kocsi kaszával kettő szelte a gazdáját

Szombaton este borzalmas gyilkosság történt a hajdusoboszlói tanyák egyikén. **Böszörményi Lajos 28 éves kocsi egy kaszával valósággal kettévágta Czibere Márton 50 éves gazdálkodót.** A borzalmas eset részleteiről a következőket sikerült megtudni:

Czibere Márton hajdusoboszlói vagyonos gazdálkodó kocsiával, Böszörményi Lajossal szombaton reggel kiment a tanyájára dolgozni. — Egész nap békésen dolgoztak és este napnyugtá után, amikor a munkát abbahagyják, a tanya előtt leültek vacsorázni és szalonnát sütöttek. Vacsora ideje alatt beszélgettek és Böszörményi Lajos kocsi el is mesélt egy pár harctéri kalandját.

Vacsora után a kocsi kibontotta a szeredást és azzal, hogy még éhes, vágott magának egy karéj kenyeret.

Czibere Márton dühös lett, amiért a kocsi a kenyérből vágott és ingerülten rászöjt: „Talán jó lenne, ha nem gazdálkodnál úgy a más kenyéréből! Minden falat sok pénzért ér, eleget ettél már.”

A kocsi a gazda szavára ingerült hangon visszavágtott: — **Nem ingyen eszek belőle, megdolgoztam érte.**

A karéj kenyér miatt heves szóváltás indult és vaskos gombaságokat vágtak egymás fejéhez. A vita hevében a kocsi azt találta mondani a gazdájának:

— **Maga a falu fősvénye, még a kenyér is sajnálja a cselédjétől. Az ilyen lelketlen embert dombra kéne ütni.**

Czibere a sértő szavakra felugrott és rárohant a kocsiára:

— **Vacak cseléd, még te beszélj! — kiáltotta — és öklével a földön heverő Böszörményi arcába vágott.**

A kocsi az ütésre felugrott a földről és rátámadt a gazdájára:

— **Hogy mert megütni, nem vagyok én kutya — kiáltotta — és a tanya falára felakasztott kaszát lekanyar, csapásra emelte**

Czibere Márton, amikor meglátta a dühös kocsi kezében az éleire fent kaszát, megrémült és kocsiának hátát fordítva, futásnak indult.

Böszörményi rávetette magát és a kaszát teljes erejéből belevágta a gazdája. Az éles penge valósággal kettészelte a szerencsétlen gazdálkodó hátát, aki eszméletlenül terült el a fölön.

A kocsi ezután mint aki dolgát jól végezte, bement az istállóba és lefeküdt, mint rendszeren a jászolba. **Az eszméletlen s vérében fetrengő gazdálkodót magára hagyta és elaludt.**

Czibere Mártonra csak hajnaltaiban találtak rá a rokonai, akik a tanya felé érkeztek. Bevitték a rettenetes sérülést szenvedett embert a szobába, de már segíteni nem lehetett rajta, mert a nagy vérvesztés következtében reggelre meghalt.

Halála előtt pár percre magához tért Czibere Márton és elmondta, hogy a kaszát a kocsi vágta a hátába. A rokonok Czibere Márton vallomása után keresni kezdték a kocsist és legvégül kiöltöttek be Hajdusoboszlóra a csendőrökért.

A rokonok rövid keresés után rátaláltak a kocsiára, aki a jászolban lövőben aludt. Felzavarták és megkötözték. Böszörményi Lajos semmiféle ellenállást nem fejtett ki és szó nélkül tűrte, hogy guzsba kössék a Czibere Márton rokonai.

A kora reggeli órákban megérkeztek a tanya felé a csendőrök, akik őrizetbe vették a megkötözött Böszörményit és bekísérték a csendőrpáncsnokságra.

A kihallgatás folyamán Böszörményi beismerte, hogy a kaszával hábasította a gazdáját.

— **Nem bírtam elviselni a szegényt, hogy arcát ütött és olyan dühös lettem, hogy nem is tudtam mit csináljak, csak félkaptam, ami a kezem ügyébe esett és megütöttem vele. Amikor a csendőrök megmondták Böszörményinek, hogy a gazdája sérülésebe belehalt, nagyon megrendült és azt mondta:**

A halálát nem akartam, én csak az ütést akartam visszaadni.

Arra a kérdésre, hogy miért nem segített súlyosan sérült gazdáján, azt felelte, hogy nem is tudta, hogy súlyosan sérült.

— **Én az ütés után — mondta — bementem az istállóba és lefeküdtem. Azt gondoltam, hogy csak egy kicsit sérült és ezért még csak rá se néztem.**

A véres esetről értesítették a debreceni kir. ügyészséget. Az ügyészség a vizsgálat lefolytatásával a hajdusoboszlói járásbíróhoz bízta meg. Hétfőn délelőtt Domokos Jenő dr. járásbíró meg is tartotta a helyszíni szemlét, kihallgatta a tanukat és Czibere Márton gazdálkodó holttestét felboncoltatta. A boncolás során dr. Balázs és dr. Marton orvosok megállapították, hogy a kasza pengéje a szerencsétlen gazdálkodónak átvágta a hátát a két vállsont alatt és a penge 5 centiméter mély sebet ejtett. **A halál közvetlen oka a sok vérvesztéség.**

A hajdusoboszlói járásbíró a vizsgálatot ma délután befejezte és kedden reggel beküldte a gyilkos kocsist a debreceni kir. törvényszék fogházába.

Egy siketnéma tolvajt fogtak ma délelőtt az Arany Bikában

Ma délelőtt furcsa meglepetés érte az Arany Bika szálló vendégeit. Egy rendetlen öltözötű munkáskülső ember egymás után nyitogatta a szobaajtókat és ha az ajtó nem nyílt, feszegtetni próbálta a zárat. A zár természetesen egymás után kinyitott a szobaajtók és az álmunkban megzavart vendégek, kigyűltek a folyosóra és keresték azt, aki az ajtókat bezárgette. A folyosón csak a munkás külsőjű, félénk viselkedésű embert

látta, aki mikor meglátta őket alázatosan kalapot emelt és lement a folyosó lépcsőjére.

A vendégek hiába kérdezték, hogy kit keres és miért zörgött — feleletet nem kaptak. A felvert vendégek aztán a szobapincérről tudták a különös dolgot és elmondták, hogy egy gyanús külső ember látta a folyosón és sorra zörgött a ajtókat.

A személyzet a szobapincér utasítására azonnal keresni kezdte a különös viselkedésű embert. Félórás kutatás után az első emelet egyik üres szobájában sikerült is rátalálni. Éppen az ágyról húzta le a lepedőt és egy nála levő zsákba gyömöszölte. A tetten ért tolvaj nem is szabadkozott, nyugodtan, egy hang nélkül követte elfogót a rendőrségre.

Kihallgatni azonban nem lehetett, mert a kérdésekre nem válaszolt. Megmotozásakor nem találtak az elfogott embernél semmiféle igazoló írást és így a személyazonosságát sem sikerült megállapítani. Egy ideig azt hitték, hogy az elfogott ember simula és csak később derült ki, hogy siketnéma. A rendőrség a helybéli siketnéma intézet egyik tanárának segítségével kísérli meg a gyanús szaladatulvajt kihallgatását. Valószínű, hogy veszedelmes ember került a rendőrség kezére és hogy sok bűn terheli a siketnéma tolvaj lelkét.

— **Ellegyzés.** Igaz Bertus (Debrecen) Salamon Zoltán (Eszár) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Polgárista leányok egy rokkant katonáért.** Engel Dezső Csapó-utcai kereskedő polgárista kislánya, több osztálytársával vasárnap délután baráti körben előadást rendezett, amelyen irredenta szavaiatokkal, magyar táncokkal és bohó jelenetekkel szórakoztatták a gyermekereget. Ez alkalommal 80.000 koronát gyűjtöttek össze a nemeslelkű gyermekek kis zsebpénzükből. Draveczky nevű Csonka-utca 10. sz. alatti lakos 75 százalékos rokkant részére, aki ezt az összeget kiadóhivatalunkban bármikor átveheti.

— **Jön! Miss Sheba, a női Fregoli és Deta Lipiuskala, az orosz „Kék-madár” primadonnája. Jön!**

— **A Máv. Egyetértés filharmonikus zenekarának nagy hangversenye.** A máv. filharmonikusok 50 tagú együttesének városszerte nagy érdeklődéssel várt hangversenye e hó 9-én, esütörtökön este pontosan fél nyolc órai kezdettel lesz megtartva a máv. műhelytelep hatalmas méretű hangversenytértermében. A zenerodalom ragyogó darabjait magában foglaló, nagy műveltséget ígérő műsort teljes egészében a következőkben adjuk: 1. Mozart: G-moll. Szinfonia a) allegro, b) andante, c) menuetto, d) alegro molto. Szinet. 2. Suppé: Il Pri-vo amore. Idill. Fuvolaszólo zenekari kísérettel. Előadja Pethő Gyula fuvolaművész. 3. Beriot: Op. 76. 7-ik hegedűverseny zenekari kísérettel. Előadja: Piri-bauer Ferenc hegedűművész. 4. Bizet: Egyveleg a „Carmen” című operából. A zenekart, mint karnagy Sziics Gergely, a városi zeneiskola tanára vezeti. A hangversenyre a belépés díjtalan. A zenekar javára eső szíves adományokat köszönettel fogad a rendezőség. A belépésre jogosító jegyek az üzletvezetőségénél (Piac-utca 18. sz. alatt I. emelet 5. sz.) vehetők át Zivuska Andor máv. titkárnál (telefon 75.) Műsorszámok alatt az ajtókat zárva lesznek, így pontos megjelenést kér a rendezőség.

— **Betegség elől a halálba.** Szabó István 65 éves református szegényházi ápoló vasárnap éjszaka felakasztotta magát a szegényház raktárhelyiségében és mire észrevették, már meghalt. Szabó István gyógvitáttalan betegség miatt lett öngyilkos. A napokban operálták, de az operáció nem segített rajta és ez annyira ekeserítette, hogy öngyilkos lett.

— **Férflingek** már 79,000-tól 175,000 koronáig raktárról, vagy mérték szerint nagy vásártételekben Benyás Emil főtéri üzlete, Tisza-palota.

— **Ivott már Kristály vizet?** Mindenütt kapható!

— **Azurozást gépen.** zsebkendő és fehérműbe 1800 K. ruhára 2000 K. Endizés métere 3000 K. Szilágyi, Széchenyi-utca 1.

— **A valódi TIMÁR nyalóka** bonbonról beszél ma egész Budapest, mert ez a kiválóan ízletes és zamatos különleges örömet képezi úgy felnőtteknek mint kicsinyeknek.

— **Debrecenszky kárpitos Halköz** Raktáron mindenféle kárpitos munkák nagy választékban.

— **Margit-fürdő uszoda árai:** Uszodaig 8,000 K. Havi bérlet 150,000 K. Közfizetőknek 6,000 K. Havi bérlet 120,000 K. Fűzetiek (20 drb) 140,000 K. — D. U. E. Tanuló és gyermekig 6,000 K. — Havi bérlet 110,000 K. A villamos kalauzoknál váltott Margit-fürdő jegyek az uszodába is érvényesek.

— **Tükrögyártás, üvegszólás, káratok tükrözése, Sipkovits, Sziv-u. 14—15. Telefon 356**

— **Préc kárpitos, Hatvan-u. 41.** Raktáron mindenféle kárpitos munkák nagy választékban.

— **Uszói tanuló a Margit uszodában,** tandíj 60,000 korona.

— **Minden kereskedőnek, vállalatnak, részvénytársaságnak stb. nélküli közhatalos a most megjelent „Az államháztartás egyensúlyának helyreállításáról szóló 1924. IV. t. c. alapján kiadott rendeletek”. Hiv. kiadás. Ára ezer korona. Kapható Hegedüs és Sándor r.-t. könyvekereskedésében a főposta mellett.**

SZÍNHÁZ

A színházi iroda hírei:

Európa legnagyobb díszesének Medgyaszay Vilma, kétnapos vendégszerzése a Csokonai-színházban szombaton, július 11. és vasárnap, júli. 12-én. Jegyek már válthatók.

Az igazgatóság tisztelettel kéri a közönséget, tekintve, hogy az érdeklődés Medgyaszay Vilma, a legnagyobb díszes és társulata vendégszereplésére oly óriási lesz, hogy a jegy előjegyzés csak félreértésekre adna alkalmat, szíveskedjék ezt lehetőleg megelőzni és a jegyekről direktre a pénztárnál gondoskodni.

Mozgósínházak:

VIGSZÍNHÁZ: Ludvig Wolf, Suvarin hercegnő című regénye nyomán „Százszek bálvány” 7 felvonásban. Kisérő: Hindenburg bevonulása Berlinbe.

URÁNIA: Xénia Desny főszereplésével: „A nizzai rejtély” F. Carlsen drámája 6 felvonásban. Kisérő: Budhisták és Niomisták, burleszk.

Jönnek: Fehér álmok menyasszonya, Pénz nem Isten.

SPORT

Észak — Kelet 3:1 (1:0)

Vasárnap délután a DKASE pályáján találkozott Észak csapata Kelet csapatával. A mérkőzésen kiínt, hogy Kelet csapata sokkal gyengébb, mint Észak. A győztes csapat minden embere jó volt, védelme szívós, csatársora fürgő. A mi játékosainknak még nagyon sokat kell tanulni, ha olyan fut-

ballt akarnak játszani, mint az északi kerület játékosai. A keleti csapatnak nagy szerencséje, hogy Károlyi volt a kapusa, az ő bravuros védésének köszönhető, hogy nagyobb veszélyt nem szenvedtünk. A mérkőzést Kelet kezdi nappal szemben és már az első percben kiínt az északiak fölényve. Egymás után szerelték le a keletiek támadását és csupán Károlyi pompás védésének tudható be, hogy az első percben nem kaptunk gólokat. A mérkőzés 24. percében Gvuricskó berugja az első gólt a keleti kapuba. A gól után heves iramu játék indul, de eredményt elérni nem tud egyik fél sem. Kozusnyik szépen fogta a lapdákat. A második félidőben már letört a keleti csapat és erősen csapkodás a játéka. Szabó a második gólt egész könnyen szerzi meg. A 20. percben Guttmann révén a keletiek is gólt adnak. A következő percben Gvuricskó a harmadik gólt küldi be a hálóba. Az izgalmas és végig erős iramu mérkőzést Ivanescis vezette le.

Kelet ifj. — Észak ifj. 2:1 (0:1). A mérkőzés szép volt, durvaságtól mentes. Észak jobb játékerőt adott, mint a keleti csapat. Góllövők Kurz, Rosenstein — Kapusi.

Ny. Bőriparos SC — DMTE 2:0 (2:0). A két csapat az első osztályba való bejutásért vívott vasárnap kemény küzdelmet. A DMTE csatázósorának gyengesége miatt elvesztette a mérkőzést.

NyKIKSE — Ny. Postás 2:1 (1:0). Bíró: Mikusity.

DTE ifj. — Szoboszlói SE 3:2 (1:1).

A DTE-nek vasárnap Szege-den kellett volna mérkőznie, a DVSC-nek pedig Karcagon. A két debreceni csapat azonban a vasárnapi Észak—Kelet mérkőzés miatt nem játszotta le a mérkőzéseket és azok megtartását későbbre halasztják.

Az MTK magyar bálnoki labdarúgó csapat és a Polonia lengyel csapat között a tegnapi meccs 0:0 arányban, mai meccs pedig 2:2 arányban eldöntetlenül végződött.

Az osztrák—svéd válogatott csapatok labdarúgó mérkőzése 4:2 arányban az osztrákok javára dőlt el.

Az ifjúsági atletikai bajnokságok szép sikert hoztak Debrecennek. A debreceni atléták három országos bajnokságot nyertek. Stolp Egon (DGASE) megnyerte a súlydobás és diszkoszvetés bajnokságát. Teszler József (DTE) pedig a távugrásban lett első. Stolp Egon a súlydobásban 12 m. 40 cm., diszkoszvetésben 36 m. 54 cm. eredményt ért el. Teszler 6 m. 12 cm-t ugrott.

KÖZGAZDASÁG

Estek az árak a gabonapiacra

A tőzsdetanács hivatalos jelentése: Tiszavidéki buza 460—480, pestvidéki 457—477.5, rozs 405—10, takarmányárpa új 260—270, zab 475—85, tengeri 280—85, repce 565—75, korpá 255—60.

Ha pénzt akar

megtakarítani, mielőbb keresse fel

rőfős női és férfi divatárúzetem,

hol a legújabb összes női és férfi divatickek nagyon olcsón beszerezhetők.

Aki e hirdetésre hivatkozik, külön 5% árengedményben részesül.

KERTÉSZ JENŐ

Piac-u. 19. sz.

Cimre tessék figyelni!

A debreceniek találkozóhelye Budapest legelsőrendű, modern családi szállója az

István Király szálloda

VI., Podmaniczky-utca 8.

Mérsékelt árak, figyelmes kiszolgálás, modern berendezés, központi fűtés, melegvízellátás, lift. A Nyugati pályaudvar közelében.

Az eredeti

Timár nyalókat

VÁNDOR cukorkagyár Budapest, VII., Huszár-u. 6. gyártja.

Ize és minősége páratlan és kitünő. *Övakodjunk utánzatoktól!*

Galgóczy magántanfolyam

Budapest, Mária Terézia-tér 3. Előkészít magánvizsgákra, érettségire, vidékieket is.

Szeplő, Májfolt, Pattanás és más arcbántalmak ellen használjon

„KORZÓ ÉVA” arckenőcsőt és szappant.

Francia parfümök, kölnivizek, puderek és egyéb különlegességek.

Higany, Kreolin, Kötszerek, Patkány- és egérintők stb.

legolcsóbban szerezhetők be a

Korzó Drogueriában

Piac utca 42.

Harlsnyafejelés, zsinór és paszomány árú

legolcsóbban Zsinórgyárban, Piac-u. 32.

E heti könyvujdonságok:

Benoit: A táncosnő	44,100.—
Lovász: Közép-Európa legerősebb asszonya	12,000.—
Gr. Andrassy: A világháború előzményei I.	58,800.—
Ady Endre: Versek (Debrecen 1899.) (új kiadás)	29,800.—
Mihály Dénes: Az automobil	77,200.—
Shaw: Cashel Byron mestersége	66,150.—
Buchta: A gyümölcs- és zöldségfélék értékesítése (új kiadás)	52,200.—
Daudet: A férfi	11,800.—
Patapenko: Egy vén diák elbeszéléseiből	7,350.—

Kaphatók:

Hegedüs és Sándor r.-t.

könyvkereskedésében, a főposta mellett
Telefon: 54.

Olcsóbban

mint bárhol kap új vagy használt

AUTÓT teherautót motorkerékpárt

METROPOL GARAGE

Budapest, VI., Lehel-u. 25.

Telefon: 112-23, 24, 25.

Welsz Ferenc asztalosmester

Fürdő-utca 4., bejárat közvetlen a Margit-fürdő után.

Készít elsőrendű műbutorokat, egyszerű butorokat, üzlet- és irodaberedéseket, épületasztalos munkákat.
Telefon 10-89.

Feszmerőket, delezgyújtókat gyárt, javít. Bosch mágnesek összes tartozékai gyári árral beszerezhetők **Földvári,** Debreceni I. Elektrotechnikai gyárában Széchenyi-u. 55. sz. Telefon 168. sz.

FESTÉKET,

padlólakot, brunolint, terpentint, firniszt, zománclakot és minden színű porfestéket kiváló minőségben, nagyon olcsón vásárolhat

STERN festéküzletében, Piac-u. 10., a Bikával szemben.

Butorraktáram

vételkényszer nélkül kérem megtekinteni. Olcsó árain felülmúlhatatlan!

Fenyvesi

butoráruháza, Kistemplomnál.

Új és használt kocsik

állandóan raktáron.

Új kocsik megrendelését, ócska kocsik javítását és fényezését legolcsóbban vállalja **GYULAY kocsigyártó,** HATVAN-U. 34.

A könyvpiac szenzációja!

A legolcsóbb könyv!

HUGÓ VIKTOR

halhatatlan regénye

A nyomorultak

Művészi fordítás!

A klasszikus Regénylár békebeli kiállításában!

A négy vaskos kötet ára mintegy 1700 oldalon **73,500.—**

Kapható:

Hegedüs és Sándor r.t.

és Aczél antiquarium

könyvkereskedésében.

Debreczeni Faipar Rt. városi üzlete

Király-utca 4. szám.

Eredeti gyári árban bocsátja a m. t. vevőközönség rendelkezésére saját készítményű és elismert legjobb minő égű háló, ebédlő, irodai és konyha butorait. Rendelésre készít a megrendelő vagy a gyár tervei alapján **mindenféle lakberendezést** a legszebb kivitelben. **Előnyös fizetési feltételek!**

Örök ondolás jótállással!
Nincs többé néger kreppelés, hanem gyönyörű természetes hullámok.
Készíti **BAGDI ANTAL**
Simonffy-utca 7. (Párizsi.)

Szénsavval telített
Eva vizet igyunk
üdit — frissit
Megrendelhető
Márkus Jenő Hatvan-utca 22. Telefon: 14.

Legfinomabb kencébe tört olajfesték, zománcok és lakkok nagy raktára.

Cséplésre
olaj, hengerolaj, gépszir (tavotta)
kapható
a **BERGER-féle**
festéküzletben, Debrecen, Csapó-u. 10.

Próbálja meg a Szt. Lukácsfürdő
Kristály szénsavas
gyógyforrásvizét!
Országszerte elismerve.
Észszerű óvszer járványok ellen.
Mindenütt kapható!
Vezérképviselőt és lerakat: **Küisővásártér 18/a.**

Ruhafestésben, tisztításban és mosásban
utólérhetetlen
Biró Arany Bika, mozi-bejárat.
Értékesebb ruhákat felelősséggel vállal.

Ócska tankönyvekért
legtöbbet fizet
Aczél Antiquarium.

Mentőszekrények

minden kivitelben, alkatrészek külön is beszerezhetők

SCHÖN SÁNDOR koztyú-, kőfar- és
orvosi műszertárban
DEBRECZEN, PIAC-UTCA 14. Csapó-utca sarok.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Négy lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debreczen, Debreczeni Független Ujság, Hajdúföld vagy Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában vagy a Hegedüs és Sándor R. T. (Piac-u. 34.) vagy az Aczél Henrik (Piac-utca 24.) és a Csáthy-féle könyvkereskedés (Piac-utca 8.) pénztáránál. — Alkalmi apróhirdetés 10 szög 8000 korona, minden további szó 800 korona. Vastagbetűs szó 1600 korona.

VÉTEL

VESZÉK tiszta patentzáros (csattos) üvegeket magas áron Kristály vezérképviselőt. Küisővásártér 18. sz. 362

6-10 hold oszódó földet keresek vétele nagyvobb földért. Péterfia utcai házat adok. Csapó 17. ügyvédi iroda. 322

KUGLIZÓ golyókat Lignum Sanctus 12-14 cm. átmérőjüket keresek megvételre. Borka, Teleki 86. 319

OLCSÓBBAN MINT BÁRHOL

SZERESHETI BE MINDENFÉLE LAKBERENDEZÉSI
BUTORAIT
Lefkovits butoráruházbán
Simonffy-utca 6. sz.
Közvetlen a tejplaccal szemben.

ELADÁS

FAJBOROK leszállított áron liter és hordótételben. Arany János 30. 2949

SAJÁTTERMESŰ tisztán kezelt zamatos házi bor literenkint kapható minden nap. Poroszlány-ut 53. Sas-takert. 193

ÓBUZA és rozs eladó kisebb mennyiségben is. Nyil-utca 34. 218

ELADÓ Möricz-utca 16. sz. ház, 4 szoba, konyha istálló és egyéb mellékkeliségekkel azonnal elfoglalható. Értekezni délután. 221

BUTOROKAT jól és olcsón csak **Hausner** butorüzletben szeresheti be Simonffy-utca 2. c., Városi-bérház.

ELADÓ Singer varrógép, zsírosbödön, rézüst, íróasztal, fiú és gyermekruhák és kabátok, cipők stb. Szentanna u. 9. szám, hátul az udvarban. Értekezni délután 2-4 óra között. 313

HIZLALÓMAT uriházzal, beköltözéssel, olcsón eladom. Hevesi, Hatvan-utca 55. 204

BOR, sajáttermésű, 1 liter 12 ezer korona. Czilli Mihálynál. Rákóczi-u. 13. 217

LIPTÓI TURÓ la
állandóan kapható
TURÓ ÜZEM, Darabos u. 20.
Telefon 668.

ELADÓ Homokkert, Hungaria-utca 4. számú ház, beköltözhető lakással. 226

PACSIRTA-UTCA 6. szám alatt eladó egy ház egynegyed része, szoba, konyha azonnal átadó. Értekezni vitéz dr. Szilágyi Dénes ügyvéd irodájában. 274

FEHÉR és színes filckalapok olcsón szereshetők be. Matta Anna, Csemete-u. 10. 87

PÉTERFIA-utca 67. sz. ház, gazdálkodónak alkalmas, istállóval ellátva eladó. 196

NYÁRI ur borát megvettem, literenkint 14.000 koronáért árulom 199

TELEKI-utca 43. számú szép alapinbített ház kettőszázhuszmillióért eladó. 202

VENDÉG-utca 81. számú családi ház olcsón eladó. 203

NYILASTELEP, Kossuth Lajos-u. 27. sz. házhely, megkezdett épület eladó. 234

ELADÓ egy 720 m/m.-es cséplőszekrény és egy 3 lóerős benzinnmotor. Meszena-utca 22. 361

ELADÓK, keveset használt férfiruhák, fehérnemű, kabátok, cipők. Miklós-u. 41. 364

PÉTERFIA elején nagyterű ház, melyben két üzlet van eladó. Cím a kiadóban. 366

Részletfizetésre!

szövetek, vásznak, paplanok, divatos mosókalmék, ággyertők
Friedmannál, Vár-u. 2. (udvarban)

SZÉP új burgonya sürgősen eladó mászánként egyszázhetvenezer koronáért. Kapható Hatvan-u. 36. 376

MÁRVÁNYMOZAIK, cementlapok, betonárúk, sirkövek minden fajta építési anyagok legolcsóbban beszerezhetők Debreceni Működgyárnál. Fürdő-u. 2. — Telefon 10-93. 368

VILLA ötszobás beköltözhetőséggel gyümölcsösrel eladó. Széchenyi-ut 5. 347

50 HOLD I. rendű szováti föld terméssel bérbeadó. Holdnyi szőlő Sámsonban eladó. Kar-utca 11. 346

ELKÖLTÖZÉS miatt egy új szobabutor eladó és több ingóságok. Vilmos lak-tanya, Pethő Zsigmond főtízmes-ternél. 355

MOTORKERÉKPAR, modern angol Triumph 3 sebességgel eladó. Cegléd u. 16. 354

TÜZIFA vagon-tételben és aprítva legolcsóbban beszerezhető Erdélyi Tűzifabehozatánál. Fürdő-u. 2. Telefon 10-93. 369

ELADÓ szép családi ház, vétel esetén beköltözhető. Postakert, Gyár-u. 12. 350

KÉT politurozott ruhás szekrény, varrógép eladó. Piac 56. keresztútján. 340

RANKAY GYULA NIVÓ kölcson-könyvtára, könyv- és újságolvasó-terem Debrecen, Csapó-utca 11., az udvarban. Új művekben Debrecen leg-gazdagabb könyvtára. Elfizetés havi harminc, biztosíték ötvenezer korona. Minden új és minden régi jó könyv.

ANTIK komót berakásos, üvegszekrény (vitrim) eladó. Maróthy-utca 3. 338

JÓMINŐSÉGŰ téglá és cserép Tóth és Sebestyén építészek térlagyarából kapható legolcsóbban. Megbízott Betus József, Zöldfa-u. 8. sz. 370

ÉPÍTKEZÉSHEZ alkalmas homok közel a városhoz eladó. Fűvészkert-utca 6. 331

ELADÓ nagy üveges szekrény üzletbe, egy gyermekkosci, hombárok. Szappanos-u. 3. 327

SZŐLŐ eladó, elsőrendű jótermő, gyümölcsösrel. Köntöskert. Szabolcs-u. 18. 323

WOLAFFKA-telepen, Dömsödi-utca 26 számú ház eladó. Értekezni ugyan-ott. 320

BOR, sajáttermésű faibor nagyban, hordó- és liter-tételben eladó. Literenkint 12.000 korona. Szoboszlót-ut 11-a. 275

Tisztítsassa, festesse ruháit
Wachánál, Debrecen, Simonffy-utca 55.

KERESLET

NYOMDÁSZTANULÓNAK és könyvkötőtanulónak, két középiskolát végzett és 14-ik életévét betöltött fiú fizetéssel felvétetik Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai rt. intézetében. 137

RAJZTANÍTÁSRA tanítványokat vállalat kibővítése folytán a nyugalmazott főtisztviselőkből alakult „Tüz” kereskedelmi vállalat. Püspöki-palota, Nagytemplom felőli oldala. 191

TANULÓK azonnali helyléssel felvétetnek a Fűszerkereskedelmi Plac-utca 41. 188

CÉG-TÁRSASÁGAT keres nyugalmazott köz és magán főtisztviselők köréből. vállalat kibővítése folytán a nyugalmazott főtisztviselőkből alakult „Tüz” kereskedelmi vállalat. Püspöki-palota, Nagytemplom felőli oldala. 191

100-150 MILLIÓ korona kölcsönt keresek 2 helyvárosi házra első helyen bekebelezve, egy évre, havi 2 százalékos kamattal. Értekezhetni délelőtti órákban Nagy Lajos ingatlanforgalmi irodában, Veres-u. 9. 267

Gazdák, Cséplőgéptulajdonosok figyelmébe!
Zsák- és ponyva szükségleteit kölcsönképen, valamint megvételre legolcsóbban csak **Schlesinger** budapesti cég debreceni lelkésznél **MIKLÓS-UTCA 2.** szerezheti be.

KENYÉRELÁRUSÍTÓ. Péterfiai lerakatunkba óvadékkal felvétetik. Koronakönyvtár, Bethlen-utca 23. 343

MONS. avant vécu 3 ans á Paris donne leçons français, par la Méthode Berlitz. Prix très modérés. Aussi pour débutants Adresse au Bureau du Journal. 344

TANULÓ felvétetik Frank Miklós cégnél, Plac-utca 16. 358

GYÁR, üzem, olajgyár és művezetői vagy főgépészi állást keres 36 éves nő, szakiskolát végezte, minden tekintetben elsőrendű szakképzettséggel bíró egyén, ki esetleg utadalomban is vállalna állást. Írásbeli megkeresések „Szorgalmas” feligére a Független Újság kiadóiban kéretnek. 359

NEVELŐNŐSÉGET vállal nyárra gyermekek vizsgára készítése céljából, hőesészhallgató. Cim Kálvintér 5. Kiss Ferencnél. 365

FŐPINCÉR vagy percentes óvadékkal felvétetik. Cim kiadóban. Ugyanott faraktár bérbadó. 367

Mérleget, sulyokat hitelesítve javít **BIHARI mérlegkészítő Miklós-utca 18.**

GYERMEKTELEN házaspár házmesternek kerestetik. József k. h.-u. 12. 348

KERÉKGYÁRTÓTANULÓ felvétetik Hadházi-ut 5. sz. Szabó Kálmán kocsigyártónál. 356

BÁRMILYEN középiskolai tanulók tanítását javítóvizsgákra, érettségire való előkészítést elvállalom. Cim ifi Megyerv. Közkórház. 352

SZABÁSZATI tanfolyamra tanítványok felvétetnek. Tanulóéanvt felveszek. Dégenfeld-tér 3. 351

KI tanít meg gitározni. Cim a kiadóban. 349

GYÁRI munkások és munkások felvétetnek, tanoncokat szerződött Vasbutorgyár Részvénytársaság. 339

MOSÁST, vasalást háznál elfogadok, házhoz is lemezek. Késes-utca 77. 337

GÉPFÁVAGÓT keres a Debreceni Falpar Rt. 336

JAVÍTÓVIZSGÁRA előkészítik polgáristákat alsóosztályú realistákat. Kezdoeket németül, franciául tanítok. Csapó-utca 34. első lakás. jelentkezés délután 2-4-ig. 332

KIADÓ butorozott szoba urnöknek esetleg fiatal párnak, két felsőbb iskolás gyermeket elvállalom teljes ellátással. Hatvan-u. 40. ajtó 4. 330

EGY középidejű családos nyugdíjas vasuti altiszt, megfelelő állást keres. Cim Sz. J. 456. Kába. 329

10-TŐL 20 millióig társ kerestetik jóvedelmű üzlethez. Cim a kiadóban. 321

FIU tanulónak a nőszobához felvétetik jobb családból középiskolával előnyben. Kovács, Hatvan-u. 1. II. udvar. 318

NÉGY középiskolát végzett fiut hentes tanulónak felveszek. Debrecen, ifi. Marton, Hatvan-u. 52. 317

CSENDSTÁRSÁGAT keresek 100 millióval jóforgalmu eszerép és téglagyáramba. Tíz évig társulok, vagy tíz évi hasznosítást kladom. Katona Márton téglagyára, Földes. 174

JÓ családból való 4 középiskolát jó eredménnyel végzett fiu tanulónak fűszerüzletbe felvétetik. Hangrad, Rákóczi-utca 26. 372

PÉNZTÁRCÁT, BÖRÖNDÖT, REDIKÜLT jól csak a készítőnél vehet **Feuermann bördöndős Plac-utca 44.**

VEGYES

FŐTÉREN utcai butorozott szoba, előszobahasználattal kiadó. Értekezhetni dr. Levelesnél. Püspöki palota. 162

20-30 MILLIÓ biztos fedezet mellett — hosszabb időre is — kiadó. Érdeklődők a kamat és biztosíték megjelölése mellett „Üzlet” felige alatt adták be levelüket a Független kiadóhivatalába. 2777

GITÁROZNI bárkit rövid időn belül intányosan tanítok. Cim a kiadóban. 175

KOSZT és kvártély kapható. Cim a kiadóban. 205

EGY szoba, félkonyha és fűskamara elcsereendő egy szoba konyhával. A költözést fedezem. Veress-utca 7. szám. 246

IGAZOLVÁNYKÉP vasárnapig 3 darab csak huszezer korona, azonnal kész. Petőfi-téren nagyállomásnál. 311

VENDÉGLŐ, forgalmas helyen azonnal átadó. Cim a kiadóban. 342

SZOBA, konyha azonnalra butorral vagy anélkül kiadó. Cim a kiadóban. 360

ELVESZETT egy öt éves barna tarka közel ellős tehén, balfarán N. I. bilyoggal, a Hortobágyról, nyomravezető jutalomban részesül, Bellegelő 54. 345

PRIMA Porosz kőszén Darabos kocsz Porosz kovácsszén Száraz tűzifa Fedéllemez, Oltott mész
azonnali szállításra napi árban beszerezhető **BARTHA** fa- és szén-telepén Ispatály-utca 3b. Telefon 785.

Látványossági perzsa és egyéb keleti szőnyegek

állandó kiállítása és eladása, javítása és tisztítása, mely ellen való megóvást művészi és szakszerűen eszközöl:

IZSÁK ZSIGMOND

LERAKATA, SIMONFFY-UTCA 7. SZÁM, volt Zander-féle gyógyintézet helyiségében.

Uj üzlet!

Uj üzlet!

1-2 URILEÁNYKÁT teljes ellátásra cívállal özvegy uriaszony. Miklós-u. 41. 363

EGY butorozott szoba konyhával kiadó. Csillag-u. 26. utolsó lépcső. 357

MAGÁNOS asszony kvártélyt kaphat, kinek ágyneműje van. Homokkert-u. 115. 353

KÉT kis diákok jóvő iskolai évre, teljes ellátással elfogad özvegy urinő. Hid-utca 2. 341

Sodrony ágybetétet legjobb minőségben készít **NEUMANN, Péterfia-utca 19.**

KÜLÖNBÉJÁRATU utcai butorozott szoba kiadó. Nyugoti-utca 32. 375

KIADÓ 75 kat, hold tanvás föld debreceni határban, szoboszlói földön, három évre. Érdeklődni Hajduszentmihályon, 6. tized 152. 335

KÖMÜVISMUNKÁT helyben, vidéken elvállal Kerek Sándor kömüvesmester. Beresényi-u. 41. 334

POLOSKARTÁST, lakások átvizsgálását vállalom feljellelősséggel. Poloskaszer kapható. Kossuth-utca 47. Nánássy. 333

2 SZOBA, esetleg egy szoba konyhás lakást keresek. Kormos vaskereskedő. Csapó-u. 15. 328

KIADÓ pincelakás butorozva esetleg anélkül. Csapó 17. ügyvédi iroda. 326

FELEM 20-25 millió korona kölcsönt betáblázás mellett kiadó. Értekezhetni Csapó 17. ügyvédi iroda. 325

ELCSERELENDŐ egy szoba, konyha, speiz, mellékkelviségekkel együtt hasonlóval. Ható-u. 16. sz. 324

NAGYERDŐN 2 szoba, veranda konyha, használatlaltal aug. 1-re kiadó. Cim Hatvan-u. 57. 316

KERESEK szobáműhelynek helyiséget a belvárosban, lakbéren felül két öltöny ruhát készítek, éven át összes vasalást díjmentesen eszközölöm. Lenevel Zsigmond fűszabó. Csillag-u. 30. sz. 315

Pénzt legmagasabb kamatozással elhelyezheti **dr. Balázs Jenő bankházánál Plac-u. 89. Telefon 143.**

ELCSERELENDŐ két szoba, konyhás lakásomat hasonlóval a belvárosban Értekezni lehet Csillag-u. 90. sz. 314

RÖVID kereszthuroz zongora bérbéadó. Cim Hangrad, Rákóczi-u. 26. 373

AZ Iparkamara székházában egy nagyobb és egy kisebb üzlethelyiség november elseiére kiadó. 371

IRODÁNAK 2 szobát Plac-utcán, vagy közelében keresek. Kossuth-u. 26., keresztút. 237

50 MILLIÓT keresek els őhelyre, magas kamat. Cim a kiadóban. 235

ELCSERELENDŐ egy szoba, konyha, speizből álló lakásomat, tisztességes, kisebb családdal, Értekezhetni Homokkert, Óvoda-utca 14. 276

EGY szép szoba, konyha, speiz elcsereendő. Csokonai-u. 28., II. ajtó. 272

CSILLAG 79. sz. alatt modern villanyvilágítással ellátott egy szoba, konyha, előszoba, speiz, fűskamarából álló lakás azonnal átadó. Az udvarban jóvízi kut, angol klozet van. 233

Legjobb ebédők, háló, úri-szobák, bőr, goblen garnitúrák leszállított árban kaphatók Szántónál, Színház-átjáró.

Kerékpározók! Próbálják meg csak egyszer kerékpár és alkatrészek vásárlását és javítását **Nagy műszerésznél Simonffy-utca 19.**

Hálószobák, ebédők kedvező fizetési feltételek mellett. Anik butorokat szakszerűen javítok **MAROZSÁN, Kút-utca 104.**

Nedves falakat tökéletesen elszigetel a „Biber” anyag. Kapható Kemény mészkereskedőnél Deák Ferenc-u. 24. Telefon 14-34.

Menekült órák szakszerűen, meglepő olcsón vállal javításokat **Rákóczi-u. 36. sz.**

Hol nyaral Ön az idén? ... Lássá el magát egy jó utikalauzzal.

Legjobb nyári vasuti menetrend, külföldi díszbások és csatlakozások. Fürdő-vonatok stb.

Baedeker: Ober-Italien	180.000.-
„ Unter-Italien	170.000.-
„ Von den Alpen biz Neapel	170.000.-
Woerlis: Venedig	30.000.-
„ Karlsbad	20.000.-
„ Rom u. Umgebung	80.000.-
„ Marienbad	40.000.-
„ Salzammergut	40.000.-
„ Von Nizza bis Spezia	40.000.-
„ Durch die Schweiz in 14 Tagen	80.000.-
„ Tirol	80.000.-
„ Dresden	50.000.-
Griehens: Die Schweiz (Kleine Ausgabe)	160.000.-
„ Rom	60.000.-
„ Oberitalien in Florenz	120.000.-
„ Rom u. Neapel	120.000.-
„ Venedig u. Umgebung	40.000.-
„ Abbazia u. die Ost Riviera	40.000.-
Meyers: Ostseebäder	120.000.-
Geuters führer: Verona	20.000.-
Hölscher: Rheinführer	60.000.-
Der Rhein in 15 Tagen	50.000.-
Rosevitz: Magas Tátra	45.000.-
Szontagh: Tátrakalauz	15.000.-
Kapitány: Karlsbad	12.000.-
Velence	7500.-
Róma	7500.-
Bécs	7500.-
Budapest	15.000.-

stb. stb. stb.

Kaphatók: **Hegedüs és Sándor rt.** könyvkereskedésében, a főposta mellett **Telefon 54.**